

Anders Wallner: Kongresstal 2014

Talare

Anders Wallner
Partisekreterare, Miljöpartiet

Datum

1 juni 2014

Plats

Göteborg

- 1 God eftermiddag, Sveriges näst största parti. Jag kan inte tänka mig något bättre ställe att fira min födelsedag än med er här idag. Jag blir alltså 31 år. Den 31:a. I 031-området. [...] Göteborg!
- 5 Det är också väldigt fint att få se er live. Det var ju inte ens en vecka sedan när jag kom hem strax före 5-snåret på morgonen efter valvaka, fontänbadet och dansgolv. Jag la mig i sängen och började läsa ikapp facebookflödet, sms och twitter. Det var så mycket glädje! Så många bilder på firande miljöpartister, lyckostatusar, lokala rekordsiffror och stolthet. Där brast det för mig och
- 10 tårarna började rinna. Det var jag, ett paket glass och bara tårar. Som vi har kämpat för det här, inte bara de här sista veckorna innan EU-valet, utan i flera år. Allt arbete vi gjort med partiprogram, samtalskampanj, valplanering, valmanifest och så valrörelse. När jag dagen efter gratulerades av en bekant sa jag först "tack, det känns historiskt". Han rättade mig genast och sa "Nej, Anders.
- 15 Det är historiskt". Och han har helt rätt. Vi skrev i söndags ett nytt kapitel för Miljöpartiet de gröna.

- Men jag vill förstås börja med att ta på mig det fulla ansvaret att vi inte riktigt tog de mål som vi satt upp för valrörelsen. Tanken var att vi skulle bli bli tredje
- 20 största parti i EU-valet. Och ta tre mandat. Och det gjorde vi ju inte. Det är uppenbarligen så att jag föreslår alldeles för låga mål för er. Jag borde ha lyssnat på min 4-åriga son.

- I valrörelsen förklarade jag för honom hur valet fungerar. Att alla partier
- 25 berättar vad vi vill göra, sen röstar folk och den som får flest röster får bestämma mest. Jaha, som Melodifestivalen, sa han. Men kommer det gröna partiet att vinna? Det vet vi inte, sa jag. Förra gången det var EU-val blev vi fyra, i valet året efter blev vi trea, nu ser det ut som att vi kan bli nummer 2. "Hm, då blir ni etta nästa gång!"

30

Vänner, vi har haft valframgångar förut. Jag minns väldigt väl EU-vals natten för fem år sedan. Då satt vi och grävde i siffrorna för att hitta våra framgångar, ”titta, vi är störst på Södermalm, i Majorna, nästan hela Möllevången”. Men tiden är förbi nu när Miljöpartiet helt definierades i relation till dessa urbana stadsdelar. I det här valet var vi näst största parti i Sverige. Och lyckades bli större än vår huvudmotståndare Moderaterna. Det gör man inte om man bara är ett ”södermalmsparti”.

Vi var den här gången, förutom största parti på södermalm, dessutom störst i en lång rad städer i Sverige. Näst störst i allt från Norrbotten, Gnesta, Härnösand, Värmland och så vidare... I går hörde jag om en by med 250 invånare där vi fick 2010 fick 2 röster och det här valet 44 röster. Det säger allt om att varje samtal och varje röst är en del av totalen, varje insats i det här valet tog oss framåt. Varje röst i det här valet gjorde skillnad. Inte för att vi skulle ”ta” ett mandat från S, utan få ett mandat till av väljarna.

I SVT:s valundersökning var vi inte bara störst bland studenter utan också bland förvärvsarbetande. Vi är alltså största parti bland arbetande människor.

Det brukar vara ett styrketecken för partier. Vi är också förstås överlägset störst bland förstagångsväljare. Men också bland alla människor under 30. Och människor under 40. Och under 50. Framtidspartiet.

Som partisekreterare ansvarar jag för att hålla goda relationer till de andra partierna. Så här kommer några tips på vad andra partierna kan lära sig av vår EU-valrörelse. Nummer ett: Du vinner inte EU-val i Sverige om du missköter miljöfrågan. Moderaterna fick hela den här valrörelsen förklara varför de kommer så lågt i miljöorganisationernas rankningar och varför de motsatt sig hårdare miljökrav i EU-parlamentet. Och de argumenterade glatt för det, att EU inte behöver göra mer. Och då gick det som det gick. Två: Du vinner inte heller EU-val i Sverige på att upprepa folkomröstningskampanjen från 1994. Att skriva ”Ja till Europa” på en affisch betyder ingenting. De allra flesta väljare har ingen relation till folkomröstningen 1994. Och det var ett tag sedan. Du måste också ha en idé om vad du vill använda EU till. Och tre: Du måste förstås ha skickliga och kompetenta kandidater. Det här var hemligheterna bakom vår framgång. Och nu är den röjd för våra motståndare. Men vi kan bjuda på det. För vi vet att vi alltid kommer vinna matchen om miljön, om visionerna och de kompetenta kandidaterna. Nu åker de till Bryssel och förändrar Europa!

Men precis som sist vi firade en valframgång, 2010, så finns det också en kall känsla i kroppen. I min hemkommun Nordanstig – och i många andra delar av landet – blev inte Miljöpartiet näst störst. Det blev Sverigedemokraterna. Och precis som förväntat så var det många främlingsfientliga, rasistiska och nazistiska
75 partier som gick framåt i olika länder i Europa. Partier vars bärande idé är att hetsa mot minoriteter och migranter. Det är som en vän skrev härom dagen, att Europa verkar ha glömt att Hitler på sin tid inte ”tog” makten utan blev framröstad till den. Precis som vi skrev på våra valaffischer så blåster det kalla vindar i Europa, och risken finns nu att det kommer att blåsa kallt för framför
80 allt kvinnor, migranter och minoriteter som hbtq-personer, romer, muslimer och judar.

Vår valrörelse byggde på att i första hand lyfta fram våra vision om att ställa om Europa men parallellt med detta också försäkra våra väljare om att vi tar kampen
85 mot rasismen. Jag är stolt över att Miljöpartiet är en del av den positiva anti-rasistiska rörelsen.

Men jag kan också skämmas över över att jag som privatperson ibland – och säkert många med mig – en stor del av tiden, när det inte är valrörelse, i det
90 närmaste är en smyg-anti-rasist. Alltså att man själv är öppensinnade, och brinner för alla människors lika värda, men att man kanske inte vågar markera i vardagen varje gång man konfronteras med främlingsfientlighet eller rasism.

Jag minns en bekant till mig som delade en status på facebook från ett nazistiskt
95 parti. Det dröjde månader innan jag ens vågade maila och fråga om han verkligen stod bakom det han spred. När han inte svarade så släppte jag det. Jag fixade inte att ta debatten utan slutade ha kontakt med honom i stället. Och det var fel. Eller när jag för några veckor sedan gick förbi Slussen i Stockholm och såg att samma parti samlats till en manifestation. I stället för att gå dit och ställa
100 mig med ryggen till eller sälla mig till den talkör som hade börjat bildas så sprang jag vidare till något viktigt möte. I efterhand kände jag att det mötet inte kan ha varit viktigare än att visa att vi är många som inte accepterar rasister på våra gator? Jag knöt näven i fickan i stället. Vi, alla smygantirasister, måste nu som rörelse stå upp lika rakryggat mot sexism, rasismen, homo- och transfobi,
105 funkofofi – oavsett om det är valrörelse eller inte. Vi har en fantastisk möjlighet redan i morgon när vi gemensamt går i West Pridetåget tillsammans. Pridetågen är själva symbolen för mångfald och allas rätt att få vara olika. Igår när jag gick och köpte nya hängslen till paraden så pratade jag med de som sålde

110 symbolerna. De fick mig att inse att den stora markeringen är ju inte att ha symbolerna i en Prideparad. Den stora markeringen är att ha det resten av året.

Om vi inte vågar stå upp för vår egen skull så måste vi göra det för de som kommer efter oss. Mina två barn växer upp i en regnbågsfamilj med fyra
115 föräldrar. På fyraårskontrollen skulle vår äldsta son svara på vad olika bilder föreställer, bilder på bussar och träd och så vidare. Det kom en bild på en flaggstång med svenska flaggan på. "Vad är det här för bild?" "Det är Prideflaggan!", svarade vår son. För att fira Pride är för vår familj som att fira julafton eller ramadan för andra familjer. Han har redan börjat lyssna på årets
120 Pridelåt och pratar mycket om paraden i sommar. Sverigedemokraternas partisekreterare Björn Söder har en annan ingång i de här frågorna – han har kallat Pride för perverst och jämfört Pridebesökarna med pedofiler.

På valnatten var det inte bara glädjestatusar från er jag läste. Jag läste också en
125 status som min mamma delade från en före detta kollegas. Hennes 10-åriga dotter som hade frågat sin mamma "kan Sverigedemokraterna bestämma nu att jag inte längre får vara i Sverige?". Flickans pappa kommer från Gambia. Mamman avslutade statusen med "Så somnade mitt barn ikväll. Tack alla ni som står upp mot rasism och kämpar för alla människors lika värde. Kärlek."

130 Och kärlek är starkare än hat. Medmänsklighet vinner över främlingsfientlighet.

Vi visste att högerextrema och rasistiska partier i Europa skulle gå framåt. Vi visste att Sverigedemokraterna skulle komma in i EU-parlamentet. Deras väljare
135 hade bestämt sig långt innan valrörelsen. Det vi lyckades med i Sverige däremot är unikt.

Svenska väljare röstade på de två mest flyktingvänliga, feministiska och hbtq-profilerade partierna i Sverige. Den feministiska, gröna vågen bärs upp av idéer
140 om jämställdhet och hållbarhet och kämpar emot alla främlingsfientliga idéer. Genom att sätta människors rättigheter i fokus och hur de kan stärkas, så vänder vi vinden och vänder debatten. Och stärker människor från att bara vara smyg-anti-rasister. Så vänder vi rädsla till stolthet och framtidstro. Det är dags för en varmare politik!

145 När jag satt och skrev det här talet i onsdags fick jag ett brev. Det var skrivet med lite skakig handstil på baksidan av ett utskick om att förnya sitt medlemskap:

150 ”Hej Anders! Tack för brevet. Efter 30 års intensiv kamp för de gröna idéerna orkar jag inte mer utan jag drar mig tillbaka. Det är dags för yngre och friskare personer att fortsätta kämpa.

För fler och bättre tåg och järnvägar. För sol- och vindenergi. För varmare
155 gemenskap och fred. För generösare invandring. Mot fler motorvägar och bilar. Mot kärnkraft och kärnvapen. Mot fler prylar. Mot främlingsfientlighet. M v h Bernt-Erik”

Det är helt OK för mig att medlemmar som känner för att göra så lämnar partiet
160 när de vill fokusera på något annat. Men det känns som att vi skulle ha behövt Bernt-Erik när vi ska ta valmanifestet och hans förmåga att sammanfatta kärnan i vår politik. Han kunde tyvärr inte vara här, men jag vill ändå läsa upp hans sätt att sammanfatta våra frågor inför er behandling av valmanifestet.

165 Det är skönt att veta att vi är många som står beredda att kämpa vidare, eller att ta vid efter hans gärning. Vi är i dag 16 133 personer närmare bestämt. Fram tills för några veckor sedan var vårt högsta medlemsantal någonsin knappt 16 000. Det betyder att Miljöpartiet inte bara är Sveriges näst största parti – vi har dessutom aldrig varit större!

170 Jag hade nog inte vågat måla den här bilden för er för tre år sedan när jag, Åsa och Gustav valdes till de här uppdraget, att vi skulle vara näst största parti i EU-vallet och med fler medlemmar än någonsin. Det kan bara betyda en sak att [inkluderande gest] är helt fantastiska. Jag måste också skicka en extra eloge på
175 dessa saker – medlemsantalet och EU-valsresultatet till Grön Ungdom och Gröna studenter som jag vet har kämpat så hårt i den här valrörelsen och också fått igång oss andra. En stor applåd för er!

Något som jag däremot lovade för tre år sedan var att vi skulle bli Sveriges mest
180 öppna parti och involvera fler i politiken. Vi skulle bli bättre på att finnas där människor finns. Och en viktig faktor i EU-valsresultatet är att just de två partier som tydligast fokuserat på att flytta det politiska samtalet dit människor är – istället för tvärtom – var valets vinnare. Feministiska ”home parties” och Miljöpartiets samtalskampanj har inneburit att tusentals människor har mött
185 partiets representanter i en miljö där de själva vill prata politik.

Vi tog för två och ett halvt år sedan gemensamt målet om att ha 250 000 samtal med den ambitiösa definitionen att samtalet skulle vara ett utbyte av åsikter.

190 Inte bara en ”väljarkontakt”, som andra stora partier kallar det i sina kampanjer. Idag när jag vaknade var målsnöret fortfarande uppspänt. När jag 10.29 öppnade samtalsappen så gick vi över målet om 250 000 samtal. Vi har fört 252 688 samtal med människor och involverat dem i politiken. Det här är den finaste och varmaste födelsedagspresent jag någonsin har fått. Bra jobbat!

195 Förmågan till slutspurten här är jag nästan än mer imponerad av, än EU-valet.

Med den här fjärdedels miljonen samtal med människor är vi nu fullt utrustade av erfarenheter och idéer inför avslutningen av det här supervalåret – riksdags-, landstings- och kommunvalen. Men kampanjmetoder är inte allt. Moderaterna

200 hade i EU-valrörelsen 600 000 samtal. Ett tips till dem kanske snarare skulle vara att ha lite färre nästa gång. Vi gröna vet att samtalen inte är allt. Det krävs också politiska visioner.

Det är därför vi samlas för att fatta beslut om valmanifestet. Och att vi är det

205 enda partiet som gör det i såhär god tid innan valet. Att man i flera månader kan läsa och granska vårt manifest, är det här något jag vill ställa mig bakom? Istället för att det kommer de sista veckorna i valrörelsen. Inte minst kan de, några hundra tusen människorna, som röstade grönt för första gången i söndags läsa. Och se, de frågorna jag röstade för i söndags – bättre miljö, mer mänskliga

210 rättigheter. Är det också viktiga frågor i september?

Hur många här använde er av valappen i EU-valrörelsen? Kan ni öppna den nu i er mobil? Att ni öppnar appen gör det nämligen möjligt för oss att skicka små meddelanden till er under hela valrörelsen. Ni som inte har den ännu får gärna

215 ladda hem den. Vi har nu idag öppnat upp ett nytt dokument i appen – ”Så tycker vi”. Det är ett dokument som många miljöpartister känner sedan tidigare. En sammanställning av våra viktigaste argument, stöd för att kunna möta väljarna och länkar till fördjupning i den gröna politiken politiska frågor. Den finns också i fysisk form i materialmontern att hämta.

220 När jag började skissa på det här talet visste jag varken hur det skulle gå i EU-valet eller i samtalskampanjen. Och då slog det mig att det är ju inte heller särskilt miljöpartistiskt att bara prata om det som händer här och nu. Ett stenkast härifrån ligger Lisebergstornet, där man kan hissas 146 meter över

225 havet, just för att kunna blicka lite längre än bara det man har omkring sig. Så

jag vill prata lite om 2018 och 2019 års valrörelser.

230 När vi går till val 2018 så kommer vi för första gången ställas till svars fullt ut för
samhällsutvecklingen i Sverige. Vi kommer att ha suttit i regering i fyra år och
haft det yttersta ansvaret för klimatutvecklingen, för skolresultaten och för
ungdomsjobben. Det var vår regerings miljöminister som var på
klimattoppmötet i Paris 2015 och var drivande i att få till ett globalt klimatavtal
235 på plats. När nästa PISA-mätning kommer är det vår regerings
utbildningsminister som får svara på frågorna om hur vi lyckats ge eleverna mer
tid med sina lärare och förbättra resultaten. Om resultatet i EU-valet var ett nytt
kapitelför partiet så är det här en ny bok. Att möta väljarna efter fyra års
regeringsställning är en ny utmaning för oss. Det känns väldigt bra att i den här
salen och i rummet har så mycket erfarenhet i att ha arbetat i majoritet och möta
240 väljarna efter att ha haft det ansvaret.

När vi möter väljarna igen 2019 inför EU-parlamentsvalet så har vår grupp
miljöpartister fått visa att vi är partiet som inte bara kan prata visioner i
valrörelsen utan också komma tillbaka efter fem år och visa vad vi åstadkommit
245 på klimatpolitiken, öppenheten, flyktingpolitiken och integriteten. Vi ska visa
hur vi har lyckats stänga ute rasisterna från inflytande i EU-parlamentet. Jag är
redan entusiastisk inför att på något sätt vara en del av valrörelserna om fyra och
fem år!

250 Men ett råd till er när ni sätter målen inför de valrörelserna är att inte hålla
tillbaka. Lyssna på barnen. Enligt min son ska vi bli nummer ett.

Igår hade vi besök av Mona Sahlin här på ett seminarium. Det är en person som
jag inspirerats mycket av. Jag fascineras av hur en person som under så lång tid
255 varit en central del av ett etablerat partis maktstruktur, haft många
förtroendeuppdrag och ministerposter men i det alltid har lyckats behålla
kontakten med nya moderna rörelser. Att Mona är hyllad av stora delar av den
antirasistiska rörelsen, feministiska- och hbtq-rörelsen beror ju på att hon aldrig
slutat lyfta in deras frågor mitt in i den politiska makten. På samma sätt tycker
260 jag Birgitta Ohlsson är en förebild i den nuvarande regeringen. Jag tror att det är
många rörelser som känner att de genom den personen kan känna att man har
ett inflytande i den politiska makten, även om de ibland kan vara missnöjda med
vad regeringen som helhet gör.

Det var precis den rollen som Miljöpartiet tog på oss när vi bildades för över 30 år sedan. Vi skulle bilda ett parti och vara de utomparlamentariska rörelsernas röst i parlamentet. Nu tycker jag att det är dags för nästa steg. Att vi intar rollen som de utomparlamentariska rörelsernas röst i regeringen.

270

Jag vill att Miljöpartiet 2018 och 2019 ska vara ett parti som vuxit in i vår roll som ett statsbärande parti i bemärkelsen att människor ska rösta på oss för att det känns tryggast så. Men vi ska aldrig tappa vårt unika perspektiv och roll i svensk politik, att lyfta civilsamhällets radikala idéer och hårda krav på samhällsutveckling rakt in i partipolitiken.

275

Och vi ska heller aldrig sluta involvera människor i samhällsförändringen. Lika självklart som vi behöver politiker som står upp för hållbarhet och mot rasism behöver vi också operasångare, schlagerartister, kampsportare, programledare, sjuksköterskor och brandmän som utifrån sina plattformar står upp för vad som är rätt. Det är först när politiken, civilsamhället och enskilda människor går åt samma håll som vi utvecklar samhället framåt. Det är när vi har gröna hjältar i samhällets alla delar som vi kan gå framåt, tillsammans.

280

Kära miljöpartister, vi är på vår största kongress någonsin, ska ta vårt bästa valmanifest någonsin. Och det första valmanifestet som ligger till grund för en regeringsförklaring. Och vad kan vara bättre än att sammanfatta med några siffror. 31 år. 15,4 procent. 16 134 medlemmar. 252 688 samtal. 106 dagar kvar, till valet. 100 % kärlek.

285

Tack.

Källa

<div>Manuskript inskickat av Miljöpartiet</div>

290

Taggar

Miljöpartiet, Miljöpartiets kongress, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/anders-wallner-kongresstal-2014>

300